

m² (lokal użytkowy), na podstawie umowy w formie Aktu Notarialnego Rep. A nr 8734/2011 z dnia 21 lipca 2011 r. Deklarację na podatek od nieruchomości na 2011 r. podatnik złożył w dniu 14 stycznia 2011 r. Natomiast w dniu 23 września 2011 r. korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011 r., zgodnie z którą ustalono podatek od nieruchomości na kwotę 2.155,00 zł. Zapłacono jednorazowo w dniu 26 października 2011 r.

W dniu 31 stycznia 2012 r. złożono deklarację na podatek od nieruchomości na 2012 r. oraz w dniu 31 sierpnia 2012 r. korektę tej deklaracji od miesiąca września 2012 r., zgodnie z korektą podatku od nieruchomości ustalono na kwotę 4.528,00 zł.

W dniu 16 stycznia 2013 r. złożono deklarację na podatek od nieruchomości na 2013 r., zgodnie z którą podatek od nieruchomości ustalono na kwotę 5.601,00 zł.

— **podatnik o nr nieruchomości 1/244** – będący nabywcą działek nr: 4679/364 i 4680/364 w Czerwionce-Leszczyny (grunty orne: kl. IVa o pow. 1,9548 ha, IVb o pow. 0,4085 ha; grunty zadrzewione i zakrzaczone: 0,1717 ha) na podstawie umowy w formie Aktu Notarialnego Rep. A nr 4116/2012 z dnia 11 czerwca 2012 r. W dniu 29 czerwca 2012 r. (rejestracja KRS) stan władającego zmienił się z osoby fizycznej na osobę prawną. Podatnik złożył deklaracje na podatek od nieruchomości i podatek rolny:

- w dniu 1 sierpnia 2012 r. na 2012 r. na kwotę 18.820,25 zł oraz korektę tej deklaracji w dniu 19 października 2012 r., zgodnie z którą wykazano zmniejszony wymiar podatku na kwotę 10.520,00 zł oraz złożono deklarację na podatek rolny na 2012 r. w kwocie 181,12 zł.

Złożono w dniu 20 lutego 2013 r. także korektę deklaracji na 2012 r. dotyczącą podatku od nieruchomości i podatku rolnego.

- w dniu 20 lutego 2013 r. na 2013 r., zgodnie z którymi wymiar podatku od nieruchomości wynosił 15.395,00 zł (pomniejszone o odpis dodatkowy w kwocie 3.176,00 zł dotyczący korekty deklaracji) oraz wymiar w podatku rolnym wynosił 474,00 zł.

Należne kwoty podatku od nieruchomości były zgodne z kartami kontowymi ww. podatnika.

W związku z nieterminowym złożeniem deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 r. przez podatnika o nr nieruchomości 1/244 (osoba prawna) oraz korekty deklaracji na podatek od nieruchomości przez podatnika o nr nieruchomości 1/183 (osoba prawna), zwrócono się o wyjaśnienie do Inspektora w Referacie Podatkowym. Zwrócono się również:

- czy obowiązują wewnętrzne uregulowania w przypadku nie złożenia organowi podatkowemu w ustawowym terminie rocznych deklaracji na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy,

- jakie czynności są podejmowane przez organ podatkowy, gdy w związku z niezłożeniem deklaracji lub korekty deklaracji na podatek od nieruchomości nie ma także wpłaty

[Handwritten signatures and initials]

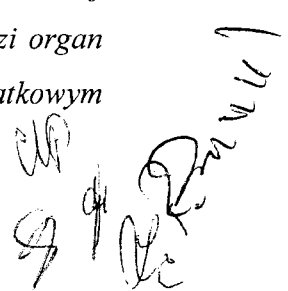
miesięcznej obliczonego w deklaracji podatku od nieruchomości na rachunek Gminy.
W wyjaśnieniach czytamy: (...)

„AD.1. W Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny nie obowiązują wewnętrzne uregulowania dotyczące postępowania w przypadku nie złożenia organowi podatkowemu w ustawowym terminie rocznych deklaracji na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Powyższe reguluje art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 749 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 ze zm.).

AD.2 W związku z niezłożeniem przez podatnika deklaracji (korekty deklaracji) na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy oraz niedokonania wpłaty miesięcznej raty należnego podatku od nieruchomości organ podatkowy podejmuje następujące czynności:

- 1. telefonicznie informuje stronę o niedopełnieniu obowiązku złożenia deklaracji w ustawowym terminie, prosi o niezwłoczne jej przedłożenie, jednocześnie ustala bądź wyjaśnia przyczynę niedokonania powyższego obowiązku;*
- 2. przesyła stronie wezwanie celem dopełnienia obowiązku przedłożenia bądź skorygowania deklaracji;*
- 3. w razie niezłożenia powyższego dokumentu wszczyna a następnie przeprowadza wobec podatnika postępowanie podatkowe (w przypadku złożenia przez stronę wymaganej deklaracji - w trakcie wszczętego już postępowania podatkowego – umarza postępowanie z uwagi na jego bezprzedmiotowość);*
- 4. następnie w drodze decyzji określa podatnikowi wysokość zobowiązania podatkowego na dany rok podatkowy;*
- 5. na podstawie powyższej decyzji określającej (z dniem jej doręczenia) dokonuje na karcie kontowej podatnika wymiaru, przypisu lub odpisu podatku;*
- 6. jeżeli podatnik w ciągu 14 dni od dnia otrzymania przedmiotowej decyzji nie wniesie odwołania do organu II instancji – przedmiotowa decyzja staje się ostateczna tym samym podlega wykonaniu;*
- 7. nieuregulowanie przez podatnika określonych należności spowoduje ich ściąganie w trybie egzekucji administracyjnej.*

Podatnik, który nie dopełni obowiązku złożenia deklaracji oraz nie dokona wpłaty należnej kwoty podatku od nieruchomości – tym samym uchyli się od opodatkowania i narazi organ podatkowy na uszczuplenie podatku - to po przeprowadzonym postępowaniu podatkowym

zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 10 września 1999r. Kodeks karny skarbowy /t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 186) zostaje pociągnięty do odpowiedzialności karnej skarbowej.

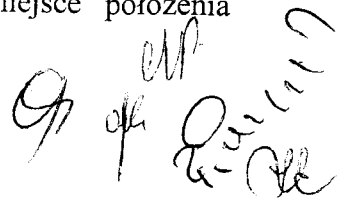
Odnosząc się do podatnika o nr ewidencyjnym 1/183 – NZOZ „Medipoz” Sp. z o.o., który zakupił lokal nr XI w budynku przy ul. 3 mają 36C w Czerwionce-Leszczynach na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A nr 8734/2011 z dnia 21 lipca 2011r. natomiast korektę deklaracji przedłożył dopiero w dniu 23 września 2011 roku wyjaśniam, iż podstawową informację, z której wynikała powyższa transakcja dla Referatu Podatków stanowiło zawiadomienie o zmianie nr 107/2011 z dnia 16.09.2011 roku otrzymane ze Starostwa Powiatowego w Rybniku. W związku z powyższym (po uprzednim kontakcie telefonicznym) podatnik w dniu 23 września 2011 roku przedłożył korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za 2011 rok, następnie wraz z zaległością podatkową (za m-ce 08-09) - uiścił należny podatek - „z góry” do końca 2011 roku.

Podatnik o nr ewidencyjnym 1/244 - FOXMET Sp. z o.o., złożył deklaracje na podatek od nieruchomości na 2013 rok dopiero w dniu 20.02.2013r. z uwagi na toczące się sprawy odnośnie wyjaśnienia klasyfikacji gruntów rolnych w Starostwie Powiatowym w Rybniku, pozyskania map sytuacyjnych, z których wynikałoby wyłączenie z działalności gospodarczej części gruntów sklasyfikowanych jako grunty orne oraz Lz (zadrzewione i zakrzaczone) obsadzone w całości drzewami i krzewami - na co podatnik wskazał w rozmowie telefonicznej a następnie wyjaśnił w przedłożonym oświadczeniu.

Powyższe dotyczyło także roku 2012 co wiązało się z przedłożeniem korekty deklaracji za ten rok - tym samym dokonania odpowiedniego odpisu dodatkowego na karcie kontowej podatnika w 2013 roku jako nadpłaty związanej z korektą deklaracji za rok 2012.

W celu uniknięcia kolejnej korekty dotyczącej 2013 roku, uzgodniono z podatnikiem, iż deklarację na podatek od nieruchomości na 2013 rok łącznie z korektą deklaracji za 2012 rok złoży po wyjaśnieniu sprawy - lecz najpóźniej do końca następnego m-ca tj. do 28.02.2013r.

Podatnik wymagane dokumenty w postaci korekty deklaracji za 2012 rok oraz deklaracji na 2013 rok przedłożył w dniu 20 lutego 2013 roku, nie narażając gminy na uszczuplenie podatku od nieruchomości z uwagi na odpis dodatkowy dotyczący roku 2012, który pokrył należne raty podatku za 2013 rok do m-ca kwietnia. Zasada ogólna prowadzenia postępowania podatkowego w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych jest jedną z podstawowych zasad postępowania podatkowego art. 121 § 1 ustawy ordynacja podatkowa”. Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 95 poz. 613 z późn. zm.), osoby prawne obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia

przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

— **podatnik o nr nieruchomości 1/239** – będący nabywcą działki nr 3077/223 w Czerwionce –Leszczyny (nieruchomość gruntowa w tym: grunty zadrzewione i zakrzewione: 0,3590 ha; tereny rekreacyjnowypoczynkowe: 0,0403 ha), na podstawie umowy w formie Aktu Notarialnego Rep. A nr 1258/2012 z dnia 27 marzec 2012 r. Podatnik złożył deklaracje na podatek od nieruchomości:

- w dniu 17 kwiecień 2012 r. na 2012 r., zgodnie z którą wymiar podatku od nieruchomości wyniósł 251,00 zł począwszy od miesiąca kwietnia 2012 r.;
- w dniu 21 lutego 2013 r. na 2013 r., zgodnie z którą wymiar podatku od nieruchomości wyniósł 351,00 zł, płatny w 1/12 miesięcznych ratach.

W związku z klasyfikacją zakupionego gruntu klasy: zadrzewione i zakrzewione o pow. 0,3590 ha zwolnionego od podatku od nieruchomości na podstawie przepisu art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) nie dokonano wymiaru podatku. Należne kwoty podatku od nieruchomości były zgodne z kartami kontowymi ww. podatnika.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik Nr 1** do niniejszego protokołu.

Wykaz akt kontroli Nr AK/6100/7/13/III.1.1.1. stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu kontroli.

1.1.2. Windykacja zaległości z tytułu podatku od nieruchomości

Sprawdzono prawidłowość podejmowania czynności windykacyjnych przez organ podatkowy w celu dochodzenia należności podatkowych na przykładzie windykacji zaległości w podatku od nieruchomości podatników będących osobami prawnymi i fizycznymi.

Kontrolą objęto windykację zaległości powstałych:

- na 31 grudnia 2011 r. na przykładzie 5 podatników o nr kart kontowych: 0000113 (osoba prawna); 14/846, 8/804, 1/1936, 2/1349 (osoby fizyczne),
- na 30 września 2012 r. na przykładzie 5 podatników o nr kart kontowych: 1/8, 1/2028, 1/2239, 1/3612, 1/1283 (osoby fizyczne),
- na 31 grudnia 2012 r. na przykładzie 5 podatników o nr kart kontowych: 1/2235, 1/2609, 2/1112, 2/1576, 1/332 (osoby fizyczne).

Na podstawie wykazów podatników zalegających w podatku od nieruchomości sporządzonych przez pracowników Referatu Podatkowego wg stanu na 31 grudnia 2011 r., 30 września 2012 r. oraz na 31 grudnia 2012 r. dokonano wyboru próby kontrolnej.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące dokumenty:

- karty kontowe ww. podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych i fizycznych,
- deklaracje i informacje podatkowe wraz z ich korektami oraz decyzje wymiarowe podatku,
- ewidencję wysyłanych upomnień i tytułów wykonawczych dotyczących ww. podatników,
- sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2011 r. i 2012 r. oraz III kw. 2012 r.,
- sprawozdań Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za lata 2011-2012,
- Zarządzenia Nr 177/10 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny.

W toku kontroli ustalono:

Stan zaległości w podatku od nieruchomości na dzień 31 grudnia 2011 r. wg danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynosił:

- od osób prawnych 449.821,45 zł (dz.756, rozdz.75615, § 0310),
- od osób fizycznych 646.358,22 zł (dz.756, rozdz. 75616, § 0310).

Stan zaległości w podatku od nieruchomości na dzień 30 września 2012 r. wg danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynosił:

- od osób prawnych 502.948,71 zł (dz.756, rozdz.75615, § 0310),
- od osób fizycznych 874.821,13 zł (dz.756, rozdz. 75616, § 0310).

Stan zaległości w podatku od nieruchomości na dzień 31 grudnia 2012 r. wg danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 S z wykonania planu dochodów budżetowych wynosił:

- od osób prawnych 473.171,88 zł (dz.756, rozdz.75615, § 0310),
- od osób fizycznych 819.137,03 zł (dz.756, rozdz. 75616, § 0310).

Według opisu zasad sporządzania sprawozdania Rb-27S w kol.9 i kol. 10 – saldo końcowe – wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, zaległości oraz nadpłaty ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych.

W sporządzonych z ewidencji księgowej wydrukach zaległości dotyczących podatku od nieruchomości osób prawnych i osób fizycznych według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. i 31 grudnia 2012 r. wykazane są inne kwoty niż w sprawozdaniu RB 27S na ww. okresy.

W wyjaśnieniu złożonym przez Kierownika Referatu Podatkowego wraz z pracownikami tego Referatu czytamy: (...) „Sporządzone wydruki dotyczące zaległości osób fizycznych na

dzień 31 grudnia 2011 r. i 31 grudnia 2012 r. obejmują zaległości w nieruchomościach do 1 ha powierzchni, gdzie występuje zarówno podatek od nieruchomości i podatek rolny. Powyższe wydruki nie obejmują zaległości gospodarstw rolnych – powierzchni powyżej 1 ha, gdzie występuje podatek od nieruchomości i podatek rolny. W załączeniu brakujące wydruki zaległości x gospodarstw rolnych -nieruchomości powyżej 1 ha. W roku 2011 program komputerowy nie dokonywał podziału zaległości na podatek od nieruchomości i podatek rolny, w związku z tym dołączamy wydruki zaległości w programie posesja miasto, posesja gmina i rolny z dokonany podziałem ogólnej kwoty zaległości według procentowego udziału w podatku od nieruchomości i podatku rolnym. Wyliczona w powyższy sposób kwota zaległości w podatku od nieruchomości jest zgodna z kol. 10 sprawozdania RB-27S za 2011r. -646.358,22 zł. Za rok 2012 dołączamy wydruk ogólnej kwoty zaległości wg stanu na dzień 31.12.2012 r. z podziałem na podatek od nieruchomości i podatek rolny, która jest zgodna z kwotą zaległości w podatku od nieruchomości wykazaną w kol. 10 sprawozdania RB-27S za 2012 r.- 819.137,03 zł.

Sporządzony wydruk dotyczący zaległości w podatku od nieruchomości osób prawnych na dzień 31 grudnia 2011 r. jest wydrukowany z niewłaściwej konfiguracji, w związku z powyższym w załączeniu wydruk z aktualnego stanu sald na dzień 31.12.2011 r., który jest zgodny z kwotą wykazaną w sprawozdaniu RB-27S na dzień 31.12.2011 r. -449.821,45 zł. Natomiast wydruk zaległości na dzień 31 grudnia 2012 r. jest zgodny z kwotą wykazaną w sprawozdaniu RB-27S w kol. 9 i kol. 10 w sprawozdaniu za rok 2012 na dzień 31.12.2012 r. -473.171,88 zł. (...)

Ponadto pisemne wyjaśnienia złożyli Kierownik Referatu Podatkowego wraz z pracownikami tego Referatu w następujących zagadnieniach:

- funkcjonowania programów komputerowych w zakresie podatków i opłat lokalnych,
- czy przy zmianie programów komputerowych została zachowana ta sama numeracja kart kontowych poszczególnych podatników w podatkach i opłatach lokalnych,
- jak należy czytać sporządzone wydruki zaległości wraz z odsetkami na koniec 2011 r. i 2012 r.,
- czy dla wymienionych podatników prowadzonych jest kilka kart kontowych: 0100713 oraz 0101019, 0400499 oraz 0400501, 0100232 oraz 0100235, 0102028 oraz 0102126 i 0303306 oraz 0303307, 0200077 oraz 0200098, 0200348 oraz 0200361, 0303319 oraz 0303320, 3008, 3306 oraz 3307.

Zaległości dla przyjętej próby po 5 podatników, ustalone wg stanu na 31 grudnia 2011 r. wynosiły 294.187,60 zł, wg stanu na 30 września 2012 r. wynosiły 70.279,00 zł, a wg stanu na 31 grudnia 2012 r. wynosiły 58.926,00 zł.

Stwierdzono, że wobec dwóch spośród powyżej wymienionych podatników nieterminowo wystawiono i przekazano do Urzędu Skarbowego tytuły wykonawcze na zaległości w podatku od nieruchomości powstałe w wyniku nie uiszczenia rat podatku, co było niezgodne z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny tj. załącznikiem do Zarządzenia Nr 177/10 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka -Leszczyny w sprawie procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka -Leszczyny obowiązującej od dnia 30 czerwca 2010 r. w którym ustalono procedury windykacji należności podatkowych. W rozdziale XV - Procedura windykacji należności podatkowych w § 38 pkt 2, 3 i 5 ww. załącznika określono, że „*dokładna analiza kont podatników powinna nastąpić według stanu na koniec każdego miesiąca po zaksięgowaniu wszystkich wpłat, zwrotów, przypisów i odpisów oraz po uzgodnieniu wpływów z księgowością budżetową. W przypadku braku uregulowania należnego podatku, pracownik księgowości podatkowej w terminie 2 miesięcy od daty upływu terminu płatności podatku, sporządza upomnienie wzywające do zapłaty z jednoczesnym zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego (...). Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu, pracownicy zobowiązani do windykacji należności podatkowych, sporządzają tytuły wykonawcze. Wystawione tytuły wykonawcze wraz z dołączonym dowodem odbioru upomnienia lub stwierdzeniem, że upomnienie nie jest wymagalne (z powołaniem odpowiednich przepisów) oraz ewidencją, przesyłane są do właściwych urzędów skarbowych w ciągu 2 miesięcy od daty doręczenia upomnienia. Zgodnie z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) oraz § 2, § 3 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), wierzyciel jest zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, a w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Jeśli podatek nie został zapłacony w terminie, wierzyciel wysyła upomnienie, a po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.*

Powyższe dotyczyło podatników o numerach nieruchomości:

1111

1111

1111

1111

- **14/846** – upomnienie nr 1387/2011 na zaległość w łącznym zobowiązaniu pieniężnym dotyczącym dodatkowego przypisu podatku w miesiącu listopadzie 2011 r., które powstało w dniu 2 grudnia 2011 r., doręczono w dniu 5 stycznia 2012 r. Tytuł wykonawczy wystawiono w dniu 24 kwietnia 2012 r. tj. 50 dni po terminie;
- **1/3612** – upomnienie nr 933/2011 na zaległości dotyczące II raty podatku od nieruchomości za 2011 r. doręczono 27 lipca 2011 r. Tytuł wykonawczy wystawiono w dniu 17 listopada 2011 r. tj. 51 dni po terminie.

O wyjaśnienia przyczyn wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych bez dochowania terminu, zwrócono się do Podinspektorów w Referacie Podatkowym Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, odpowiedzialnych zgodnie z zakresami obowiązków m.in. za „ (...) analizę zaległości z podatku od nieruchomości i rolnego osób fizycznych (...) wysyłanie upomnień do podatników posiadających zaległości, wystawianie tytułów wykonawczych do właściwych Urzędów Skarbowych (...)”.

Z wyjaśnień wynika że: „ Odpowiadając na pismo z dnia 24.04.2013 r. w sprawie windykacji należności od podatników (współwłaścicieli) o nr ewidencyjnym 14/846 - P. (...) i P. (...) - wyjaśniam co następuje: W związku z faktem, iż wyżej wymienione strony pomimo przesłanego wezwania nie przedłożyły informacji podatkowych za lata 2006-2010, organ podatkowy wszczął z urzędu a następnie przeprowadził postępowanie podatkowe w przedmiocie ustalenia wysokości łącznego zobowiązania pieniężnego za 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 rok. Powyższe zobowiązania pieniężne na podstawie decyzji ustalających zostały przypisane na karcie kontowej podatników (współwłaścicieli) w miesiącu listopadzie 2011 r., tj. z datą odbioru decyzji (podwójne awizo). Zaległość podatkowa natomiast powstała z dniem 2 grudnia 2011 r. Upomnienie nr 1387/2011 na ww. zaległość doręczono podatnikom w dniu 5 stycznia 2012 r. Strony uiściły wymagalne należności - częściowo – w m-cu styczniu, lutym i marcu 2012 r. - tym samym domniemano, iż podatnicy wywiążą się z zaległego obowiązku podatkowego. W związku z niedokonaniem wpłaty pozostałej części podatku w m-cu kwietniu 2012 roku wobec wyżej wymienionych podatników wszczęto postępowanie egzekucyjne - wystawiając w dniu 24 kwietnia 2012 r. tytuł wykonawczy.

Uprzednio przesłano stronom postanowienie w sprawie zarachowania wpłaty dokonanej w m-cu marcu 2012 r. - ze wskazaniem na pozostałą wymagalną zaległość, stanowiącą podstawę przedmiotowej egzekucji”. A następnie: „(...) Do kontroli dotyczącej windykacji należności od podatnika o nr nieruchomości 1/3612 przedstawiono upomnienie dotyczące zaległości z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2011r. doręczone w dniu 27 lipca

9
 CIO
 P
 K
 2013

2011r. oraz ewidencję tytułu wykonawczego wystawionego na powyższą zaległość w dniu 17 listopada 2011 r. Po ponownym przeanalizowaniu sprawy stwierdzono, że tytuł wykonawczy na zaległość z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2011 r. został wystawiony i skierowany do egzekucji w dniu 01 września 2011 r. jednakże z uwagi na wady uniemożliwiające przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego został zwrócony przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pszczynie do tut. organu podatkowego w dniu 21 września 2011 r. Prawdłowo wystawiony tytuł wykonawczy na w/w zaległość został przesłany ponownie do egzekucji i do kontroli przedstawiono tylko ewidencję dot. windykacji z tego ostatniego tytułu wykonawczego”.

Ponadto ustalono, że w sporządzonym wykazie udzielonych ulg w zapłacie podatków i opłat lokalnych w latach 2009-2013 (do dnia sporządzenia wykazu), wykazano w 2010 r. umorzone zaległości w podatku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego (poz. 11, 12, 13, 14, 15, 17) na łączna kwotę 4.077,00 zł. Natomiast w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r. w kol. 14 –umorzenia zaległości podatkowych w dz.756, rozdziale 75616 wykazano skutki umorzeń podatkowych w § 0310 – „podatek od nieruchomości” kwotę 582,00 zł, a w § 0320- „podatek rolny” kwotę 3.401,00 zł, czyli łącznie 3.983,00 zł (powstała różnica 94,00 zł). Zwrócono się do Inspektora Referatu Podatkowego o wyjaśnienie, jaka powinna być właściwa kwota umorzeń wykazana w sprawozdaniu RB-27S za 2010 r. oraz wskazanie decyzji z których wynikają skutki umorzeń i o udokumentowanie dokonanych odpisów kwot umorzonych ww. podatkach w rejestrze przypisów i odpisów za 2010 r. Zwrócono się także

o wyjaśnienie, dlaczego nie wykazano skutków umorzeń w § 0910 – „odsetki,, w rocznym sprawozdaniu RB-27S za 2010 r. oraz w rocznych sprawozdaniach RB-27S za 2011 r. i za 2012 r. pomimo wykazania skutków umorzeń w podatkach. Zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowej (Dz. U z 2012 r. poz. 749), umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub takiej części w jakiej została umorzona zaległość podatkowa.

Jeżeli w decyzji o umorzeniu nie wskazano osobno kwoty umorzonej zaległości głównej i należnych odsetek za zwłokę, to odsetki i tak uległy umorzeniu w całości łącznie z umorzeniem całej zaległości z tytułu podatku.

W odpowiedzi czytamy: (...) „W sporządzonym na potrzeby kontroli wykazie udzielonych ulg w zapłacie podatków i opłat lokalnych w roku 2010, zostały wykazane kwoty umorzonych zaległości (należności głównych) na łączną sumę 3.983,00 zł (poz. 11, 12, 13, 14, 15). Tym

[Handwritten signatures and initials]

samym w rocznym sprawozdaniu RB-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r. wykazano w kol. 14 jako skutki umorzeń wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy tą samą wartość (w § 0310 kwotę 582,00 zł a w § 0320 kwotę 3.401,00 zł).

Natomiast pozycja 17 ww. wykazu odnosi się do ulgi-dotyczącej zwolnienia z podatku rolnego w związku z art. 13c ustawy o podatku rolnym (t.j. Dz. U z 2006 r. Nr 136, poz. 969), tym samym zgodnie z zapisem w kol. 13 przedmiotowego sprawozdania RB-27S nie została ona uwzględniona – ponieważ jest zwolnieniem wynikającym z ustawy.

W związku z powyższym, kwota dotycząca skutków umorzonych zaległości (należności głównych) wykazana w sprawozdaniu rocznym RB-27S za 2010 rok jest prawidłowa i wynosi 3.983,00 zł co wynika z następujących decyzji:

1. FP.3113-2-6/2010 z dnia 21 kwietnia 2010 roku dla Pana (...) kwota umorzonej zaległości podatkowej 180,100 zł,
2. FP.3110-2-4/2010 z dnia 31 maja 2010 roku dla Pana (...) kwota umorzonej zaległości podatkowej 121,00 zł,
3. FP.3110-2-10/2010 z dnia 17 sierpnia 2010 roku dla Pana (...) kwota umorzonej zaległości podatkowej 89,00 zł,
4. FP.3110-2-17/2010 z dnia 25 października 2010 roku dla Pana (...) kwota umorzonej zaległości podatkowej 89,00 zł,
5. FP.3110-2-15/2010 z dnia 26 października 2010 roku dla Pana (...) kwota umorzonej zaległości podatkowej 3.504,00 zł. (...).

W decyzji Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyń FP.3113-2-15/2010 z dnia 26 października 2010 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2010 w kwocie 3.504,00 zł (II i III rata podatku) dla Pana (...)nie wykazano kwoty umorzonych należnych odsetek. Omyłkowo nie przypisano i nie odpisano powyższych odsetek także na karcie kontowej. Z tego też powodu nie wykazano skutków umorzeń w § 0910-odsetki- w rocznym sprawozdaniu RB-27S za 2010 rok.

Pominięta kwota przedmiotowych odsetek to 55,00 zł-naliczona od wartości 1.752,000 zł jako II Raty umorzonego podatku, natomiast w przypadku III raty podatku odsetki nie wystąpiły z uwagi na datę złożenia wniosku przez podatnika – 7 września 2010 r. – tj. przed upływem terminu płatności III raty podatku (rozpatrzonego przez organ podatkowy po 15 września 2010 roku).

W decyzji Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyń FP.3127-2-1.2010 z dnia 31 stycznia 2011 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2010 w kwocie 340,00 zł (I,II, III i IV rata

Handwritten notes and signatures:
CMA
9/10/10
P. Czerwionka-Leszczyń

podatku) dla pani (...) nie wykazano kwoty umorzonych należnych odsetek. Omyłkowo nie przypisano i nie odpisano powyższych odsetek także na karcie kontowej. Z tego też powodu nie wykazano skutków umorzeń w § 0910-odsetki- w rocznym sprawozdaniu RB-27S za 2011 rok. Pominięta kwota przedmiotowych odsetek to 7,00 zł-naliczona od wartości 85,00 zł jako I raty umorzonego podatku, natomiast w przypadku II, III, oraz IV raty podatku odsetki nie wystąpiły-z uwagi na niską kwotę zaległości.

Nadmienić jednak należy, iż są to dwa przypadki gdzie przez pomyłkę nie wykazano należnych odsetek w decyzjach, nie dokonano odpowiednich zapisów na kartach kontowych oraz nie wykazano w rocznych sprawozdaniach RB-27S za 2010 rok i 2011 rok. Natomiast w pozostałych decyzjach o umorzeniu zaległości podatkowych (w latach 2010-2012) przedmiotowe odsetki z uwagi na zbyt niskie kwoty umarzanych zaległości-nie wystąpiły-tym samym pomimo wykazania skutków umorzeń w podatkach w rocznych sprawozdaniach RB-27S odsetki te nie mogły zostać wykazane. (...).”

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowywanie projektów decyzji, dokonywanie operacji odpisów i przypisów w rejestrach wymiarowych były dwie Inspektorki w Referacie Podatkowym, a trzecia Inspektor tego referatu odpowiedzialna była za sporządzanie sprawozdań RB-27S. Bezpośredni nadzór nad ich pracą sprawowała Kierownik Referatu Podatków.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią załącznik Nr 1 do niniejszego protokołu.

Wykaz akt kontroli Nr AK/6100/7/13/III.1.1.2. stanowi załącznik Nr 2 do protokołu kontroli.

1.2.Inne dochody

1.2.1.Dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż alkoholu w latach 2010-2012

Kontrolą objęto: prawidłowość udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na przykładzie 12 przedsiębiorców. Przedłożone do kontroli dokumenty sprawdzono pod kątem zgodności z wymogami przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 z późn.zm. i Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) oraz ewidencjonowania przypisów i wpłat z tego tytułu jako dochodów w ewidencji księgowej Urzędu.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następującej dokumentacji:

- wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o wydanie zezwolenia tj. dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych, pisemną zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora

ak 19 2011

budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu,

- postanowienia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub do KRS-u,
- zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych wraz z wniesieniem opłaty przed wydaniem zezwolenia,
- oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, złożonych w latach 2010 - 2013 przez dwunastu przedsiębiorców,
- dowodów wpłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ww. latach,
- korespondencji z przedsiębiorcami,
- ewidencji księgowej.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- W dokumentacji zgromadzonej w teczkach poniżej wymienionych przedsiębiorców stanowiącej podstawę wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu były następujące dokumenty uznane za spełniające wymogi zawarte w art. 18 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), tj. decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu :

- a) Przedsiębiorca (rejestr zezwoleń gastr.), któremu wydano zezwolenia nr II/408/A/11/2010 i nr II/408/C/8/2010 z dnia 21 lipca 2010 r. (Restauracja „Gospoda”), załączył do wniosku zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej z dnia 2 czerwca 2010 r. (wydane na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, po rozpatrzeniu wniosku strony),
- b) Przedsiębiorca (rejestr zezwoleń gastr.), któremu wydano zezwolenia nr II/416/A/12/2010, nr II/416/B/6/2010, nr II/416/C/9/2010 z dnia 17 sierpnia 2010 r. (CAPITOL S.C.), załączył do wniosku zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej z dnia 7 sierpnia 2007 r. (wydane na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, po rozpatrzeniu wniosku strony),

- c) Przedsiębiorca (rejestr zezwoleń gastr.), któremu wydano zezwolenia nr II/88/B/2/2010 z 28 stycznia 2010 r. (P.H.U. „JUREK”), załączył do wniosku zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej z dnia 14 stycznia 2010 r. (wydane na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, po rozpatrzeniu wniosku strony), a do wniosku, na podstawie którego wydano zezwolenie nr II/88/A/18/2010 z dnia 27 grudnia 2010 r., załączył zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej z dnia 17 listopada 2010 r. oraz pismo z dnia 31 lipca 2000 r. Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku o zezwoleniu na konsumpcję piwa w „ogródku letnim” zlokalizowanym przy restauracji „U Jurka” w Dębieńsku. Zezwolenie wydano w związku z rozpoczęciem działalności sezonowej.
- Wystąpiły przypadki braku załączenia do pisemnego wniosku decyzji wymaganej art. 18 ust. 6 pkt 4 ww. ustawy. Powyższe dotyczyło:
    - a) Przedsiębiorcy (rejestr zezwoleń detalicznych), któremu wydano zezwolenie nr I/574/A/16/2010 z dnia 24 września 2010 r. (sklep spożywczy „ŻABKA”), załączył protokół kontroli sanitarnej z dnia 23 września 2010 r., natomiast decyzja o zatwierdzeniu zakładu została wydana dopiero w dniu 27 września 2010 r.;
    - b) Przedsiębiorcy (rejestr zezwoleń detalicznych), któremu wydano zezwolenie nr I/575/A/17/2010 z dnia 27 września 2010 r., nie załączył wydanej na rzecz tegoż przedsiębiorcy decyzji o zatwierdzeniu zakładu. Stosowna decyzja została wydana przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Rybniku w dniu 18 października 2010 r. (po przeprowadzeniu kontroli w dniu 11 października 2010 r.).

Zgodnie z art. 18 ust. 1, 2 i 6 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) sprzedaż napojów alkoholowych może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez „organ zezwalający”. Zezwolenie wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy, do którego należy dołączyć (od 28 października 2006 r. wprowadzona zm. art. 105 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225) m.in. decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.).

Wyjaśnienie w powyższym zakresie złożył Inspektor w obecnym Wydziale Rozwoju Gminy i Miasta (do dnia 31 grudnia 2010 r. w Wydziale Gospodarki Komunalnej

de UP.
2011.11.19

i Lokalowej), w których czytamy: „(...) W dniu 16.03.2009 r. zostałam zatrudniona w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na stanowisku referenta w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Lokalowej. Do podstawowego zakresu moich obowiązków należały sprawy związane z rejestracją działalności gospodarczej, obsługą podmiotów gospodarczych oraz współpracą z właściwymi organami ZUS, Urzędu Skarbowego oraz Urzędu Statystycznego w zakresie spraw związanych z ewidencją działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny.

Osobą odpowiedzialną za sprawy związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2009-2010 była referent (...) (od 01.04.2009r. przejęła ona zakres inspektor (...), która przeszła na emeryturę) i ona zajmowała się całością spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i prowadzeniem ich ewidencji. Realizacja tych zadań została również zawarta w moim zakresie obowiązków, który otrzymałam podejmując pracę w tutejszym Urzędzie, jednak przed jego podpisaniem poinformowano mnie, że aby móc zastępować w razie nieobecności Panią (...), muszę mieć w swoim zakresie obowiązków te sprawy, którymi ona się zajmuje. Z uwagi na to podpisałam otrzymany zakres obowiązków i zajmowałam się należącymi do mnie sprawami dotyczącymi działalności gospodarczej.

W grudniu 2010 r. w wyniku reorganizacji struktury organizacyjnej Urzędu zlikwidowano Wydział Gospodarki Komunalnej i Lokalowej a sprawy związane z ewidencją działalności gospodarczej, jak również wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały przekazane do Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta. W związku z w/w reorganizacją rozwiązano z Panią (...) umowę o pracę, która była zawarta na czas określony, a zakres jej obowiązków wpisany został w zakres moich obowiązków wykonywanych w Wydziale Rozwoju Gminy i Miasta.

Całość dokumentacji związanej z tematyką zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych został przekazany do tutejszego Wydziału Rozwoju i od dnia 01.01.2011r. jestem osobą, która zajmuje się sprawami z tym związanymi.

W związku z tym, mając jedynie do dyspozycji dokumentację przejętą wraz z zakresem obowiązków i biorąc pod uwagę fakt, iż w latach 2009-2010 nie zajmowałam się sprawami związanymi z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, nie jestem w stanie szczegółowo wyjaśnić braków w dokumentacji dołączonej do wniosków o wydanie stosownych zezwoleń. Analizując całość posiadanej dokumentacji stwierdzić mogę, że podstawą wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powinna być decyzja o zatwierdzeniu zakładu i tak było w większości przypadków. Jednakże jako dokument potwierdzający wydanie decyzji

MS
G of
29.11.2011
the

traktowano również zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które wydawane jest na podstawie wcześniej wydanej decyzji. Tak więc, analizując dokumentację wywnioskować należy, że w praktyce wymagano takiego właśnie aktualnego zaświadczenia a uzupełnieniem dokumentacji była również kserokopia wcześniej wydanej decyzji o zatwierdzeniu zakładu.

Nie jestem w stanie stwierdzić, dlaczego akurat w tych konkretnych przypadkach takowej decyzji nie dołączono. Nie potrafię również wyjaśnić na podstawie dostępnej dokumentacji dlaczego w przypadkach, które przytoczono w części 2 pisma, wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przed wydaniem decyzji o zatwierdzeniu zakładu, jedynie na podstawie protokołu kontroli sanitarnej. Dokumentacja przedłożona pracownikom kontroli stanowi całość posiadanej przez nas dokumentacji w tym zakresie i biorąc pod uwagę fakt, że osoba odpowiedzialna za przyjmowanie w/w wniosków nie jest już pracownikiem tutejszego Urzędu, nie ma możliwości szczegółowego ustalenia przyczyn braków wskazanych w piśmie z dnia 17.04.2013 r.”

Wyjaśnienie w powyższym zakresie złożył również Naczelnik Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta, w których czytamy: „(...) informuję, że na wniosek osób kontrolujących przedłożona została całość dokumentacji jaką dysponujemy w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie informujemy, iż w wyniku reorganizacji struktury organizacyjnej Urzędu Gminy i Miasta, sprawy związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wpisane w zakres działania tutejszego Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta od dnia 01.01.2011 r. W związku z powyższym nie jesteśmy w stanie odnieść się do zarzutów przedstawionych w 1 i 2 części pisma, związanych z brakami formalnymi składanych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dotyczącymi w szczególności dokumentacji Państwowego Inspektoratu Sanitarnego”.

Stosownie do zapisów zakresu czynności aktualnych w okresie 2009-2013 dla pracownika obecnie zatrudnionego na stanowisku Inspektora Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta (do dnia 31 grudnia 2010 r. pracownik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Lokalowej) do zakresu czynności służbowych i odpowiedzialności służbowej należało wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i prowadzenie ich ewidencji.

- Zgodnie z wydrukami z ewidencji księgowej do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” za lata 2010-2013 ustalono, iż opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ujmowano następująco:

- w latach 2010 -2011 przypisu należności na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem zespołu „7” dokonywano jedną łączną kwotą tj. suma wniesionych w danym dniu wpłat przez przedsiębiorców z ww. tytułu.

- w latach 2012-2013 (do dnia zakończenia kontroli) przypisu należności dokonywano na koncie 221 wg kontrahenta na podstawie wystawianych przez Wydział Rozwoju Gminy i Miasta faktur VAT (ujmowanych wpłat w Rejestrze Opłat), które wystawiane były po uiszczeniu wpłaty przez przedsiębiorcę. Faktury VAT (ze stawką jako zwolnione) wystawiano do 7 dni po dokonanej wpłacie.

Powyższe nie pozwala na ewidencjonowanie etapów poprzedzających płatność dochodów tj. należności i przychodów, a w myśl art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów. Natomiast zgodnie z opisem zasad klasyfikacji zdarzeń do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat a na stronie Ma konta ujmuje się wpłaty z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.

W myśl art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330) w związku z § 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 5 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady

(politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń. Zakładowy plan kont powinien uwzględniać ustalenia dysponenta części budżetowej lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych istotnych dla rodzaju działalności. Zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. W obowiązujących od dnia 1 stycznia 2012 r. zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Nr 518/12 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny z dnia 31 grudnia 2012 r. wraz z zakładowym planem kont stanowiącym załącznik nr 3 a do ww. Zarządzenia, zarówno w ogólnie przyjętych do stosowania w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny zasadach jak w opisie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie wskazano zasady wystawiania faktur VAT na rzecz przedsiębiorców po dokonaniu przez nich wpłat. W załączniku nr 1 do ww. Zarządzenia w pkt 3 wskazano: „(...) księgi pomocnicze prowadzone są w dwóch układach: w programie finansowo-księgowym FK – Finanse oraz w modułach dziedzinowych, w tym m.in. rejestr opłat - księgowość analityczna dochodów z opłat lokalnych, emisja danych do systemu Finanse, obsługa wyciągów bankowych oraz moduł Faktura – system ewidencji wystawionych FV za koncesje alkoholowe”.

W związku dokonywaniem przypisu należności w momencie wpłaty, zwrócono się o wyjaśnienia do Naczelnika Wydziału oraz Głównej Księgowej Urzędy Gminy i Miasta:

- czy Wydział Rozwoju Gminy i Miasta przekazywał do Referatu Księgowości informację o wysokości rocznego przypisu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- w jaki sposób oraz w jakich terminach następuje uzgadnianie z Referatem Księgowości wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców na podstawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przyczyny oraz podstawy prawnej wystawiania faktur na rzecz przedsiębiorców po dokonaniu przez nich stosownych wpłat.

W przedłożonych pisemnych wyjaśnieniach Naczelnika oraz Inspektora ww. Wydziału, czytamy: „(...) w latach 2010-2011 korespondencja dotycząca wysokości rocznego przypisu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (...) nie była przekazywana do Referatu Księgowości tut. Urzędu. Natomiast w odpowiedzi na pismo Wydziału Finansowo-Budżetowego z dnia 01.03.2013 r. przekazana została informacja dotycząca łącznej należności z tytułu wydanych zezwoleń na rok 2012.

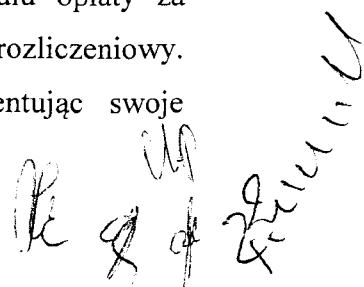
2013
9
Kuciel

Powyższy stan faktyczny potwierdzają również złożone pisemne wyjaśnienia przez Głównego Księgowego Urzędu Gminy i Miasta.

W tożsamych wyjaśnieniach Naczelnika i Inspektora Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta wyjaśnienia w sprawie uzgadniania z Referatem Księgowości wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców na podstawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W tożsamych wyjaśnieniach czytamy: „*W związku z koniecznością weryfikacji wpłat, jakie wpływają z tytułu posiadania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, po upływie miesiąca, w którym pobierane są opłaty za I, II, i III ratę, z Referatu Księgowości pobierany jest miesięczny wydruk, na podstawie którego dokonuje się weryfikacji wszystkich wymaganych wpłat. W przypadku wpłat związanych z wydaniem w trakcie roku nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dokonanie stosownej opłaty udokumentowane dowodem przedstawionym przez przedsiębiorcę przed wydaniem decyzji, każdorazowo potwierdzone jest telefonicznie w Referacie Księgowości. W związku z tym, iż od dnia 01.02.2012 r. w tut. Wydziale wystawiane zostają faktury na rzecz przedsiębiorców dokonujących wpłat związanych z posiadaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, Referat Księgowości za pomocą wydruku przekazuje do tut. Wydziału informacje o każdej zaksięgowanej wpłacie dokonanej z tego tytułu i na tej podstawie wystawiona zostaje faktura VAT (...)*”.

Natomiast w tożsamych wyjaśnieniach Naczelnika oraz Inspektora Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta dotyczących przyczyny i podstawy prawnej wystawiania przez Wydział faktur na rzecz przedsiębiorców po dokonaniu przez nich stosownych wpłat, wskazały: „*(...) Obowiązek wystawiania faktur VAT przedsiębiorcom dokonującym wpłat z tytułu posiadania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 11 stycznia 2012 r. (sygn.. IBPP1/443-1499/MS)*”.

Przytoczona w wyjaśnieniach indywidualna interpretacja Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 11 stycznia 2012 r. (sygn. IBPP1/443-1499/MS) została wydana w związku ze złożeniem przez Gminę i Miasto Czerwionka-Leszczyny wniosku z dnia 21 września 2011 r., w którym sformułowano zapytanie odnośnie istoty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jako zwolnionych czy niepodlegającej podatkowi od towarów i usług. Ponadto sformułowano drugie zapytanie dotyczące dopuszczenia (jeżeli ww. opłata zostanie potraktowana jako zwolniona z podatku VAT) wystawiania jednej faktury wewnętrznej, dokumentującej przychód z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych za dany okres rozliczeniowy. W powyższym wniosku Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny prezentując swoje

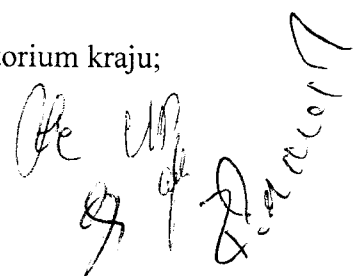
stanowisko wskazała m.in., iż rzeczona opłata stanowi daninę publiczną będącą dochodem własnym Gminy i Miasta, nie jest natomiast wynagrodzeniem za świadczenie wzajemne, tym samym nie powinna podlegać opodatkowaniu podatkiem VAT i tym samym nie powinna być wykazywana w deklaracji VAT.

W indywidualnej interpretacji z dnia 11 stycznia 2012 r. (wpływ do Urzędu w dniu 13 stycznia 2012 r.) Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach uznał stanowisko Wnioskodawcy za nieprawidłowe. W uzasadnieniu Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach uznał m.in., że „(...) jednostki samorządu terytorialnego takie jak gminy, powiaty czy województwa, są innymi niż organy władzy publicznej, uczestnikami sektora finansów publicznych, zatem nie korzystają z wyłączenia opodatkowania, o którym mowa w art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054), zwanej dalej ustawą o VAT, lecz są objęte zwolnieniem, o którym mowa w obowiązującym od 6 kwietnia 2011 r. § 13 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 73, poz. 392). Ponadto wskazał: „(...) artykuł 106 ust. 1 ustawy stanowi, że – podatnicy, o których mowa w art. 15, są obowiązani wystawić fakturę stwierdzającą w szczególności dokonanie sprzedaży (...). Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że z uwagi na to, iż opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż alkoholu, podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, Wnioskodawca ma obowiązek wystawić fakturę VAT. W konsekwencji faktura VAT powinna być wystawiona dla każdego podmiotu oddzielnie od którego Wnioskodawca pobierze przedmiotową opłatę”. Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny nie wniosła skargi na ww. interpretację przepisów prawa podatkowego z powodu jej niezgodności z prawem.

Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) podatek od towarów i usług stanowi dochód państwa. Podstawowymi czynnościami podlegającymi opodatkowaniu jest dostawa towarów oraz odpłatne świadczenie usług.

Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zwanym dalej „podatkiem”, podlegają:

- 1) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- 2) eksport towarów;
- 3) ⁽⁷⁾ import towarów na terytorium kraju;
- 4) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju;
- 5) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Handwritten signature and date. The signature is written in cursive and appears to be 'D. W. D. 2012.01.17'. The date '2012.01.17' is written vertically to the right of the signature.

ust. 2. Czynności określone w ust. 1 podlegają opodatkowaniu niezależnie od tego, czy zostały wykonane z zachowaniem warunków oraz form określonych przepisami prawa.

ust.3. Opodatkowaniu podatkiem podlegają również towary w przypadku, o którym mowa w art. 14. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

W myśl art. 15 ust. 1 ww. ustawy podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

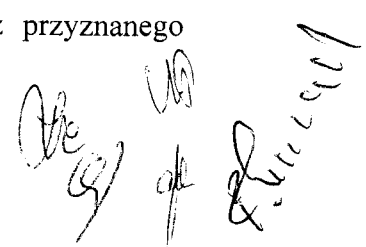
W art. 15 ust. 2 ww. ustawy działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

W związku z tym mamy tu swoistą definicję podatnika jako każdy podmiot, niezależnie od jego formy organizacyjno-prawnej, który samodzielnie prowadzi działalność gospodarczą, bez względu na cel oraz rezultat takiej działalności. Natomiast stosownie do art. 15 ust. 6 cytowanej ustawy nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. Z powyższej definicji wynika zatem, że organy oraz urzędy administracji publicznej działają w charakterze podatników wówczas, gdy:

- 1) wykonują czynności inne niż te, które mieszczą się w ramach ich zadań;
- 2) wykonują czynności mieszczące się w ramach ich zadań, ale czynią to na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należy do kategorii spraw z zakresu administracji publicznej, które są udokumentowane decyzją administracyjną.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) źródłami dochodów własnych gminy są wpływy z opłat: innych stanowiących dochód gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów. Do katalogu innych opłat zalicza się opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, która jest dochodem publicznym, świadczeniem o charakterze publicznoprawnym, ma charakter daniny publicznej. Wobec czego jest to czynność administracyjna prawa publicznego, wynikająca z przyznanego

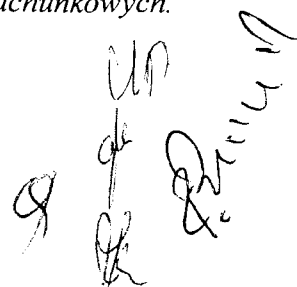
w ustawie prawa do wydawania zezwoleń w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, które to działania są wykonywane w interesie publicznym.

W związku z wyrokiem NSA z dnia 8 lutego 2013 r. (sygn. akt I FSK 520/12) gdzie wskazano, że Gmina, która pobiera opłatę za wydawanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, nie działa jako podatnik, a czynności te nie podlegają opodatkowaniu VAT, zwrócono się z zapytaniem do p. Zbigniew Wojtyło – Skarbnik Gminy i Miasta, czy stanowisko w przedmiotowej sprawie pozostanie bez zmiany lub zostaną podjęte działania mające na celu odstąpienie od wystawiania faktur. W odpowiedzi czytamy: „(...) *W sprawie indywidualnej interpretacji wydanej na rzecz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, Minister nie dokonał zmiany własnej interpretacji dlatego też Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny nadal będzie się stosować do niej i aktualnie nie podejmujemy działań mających na celu odstąpienia od faktur.*”

W pisemnych wyjaśnieniach Głównego Księgowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny w zakresie dokonywania przypisu dopiero w momencie wniesienia wpłaty z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na rachunek bankowy, wynika co następuje: „*Przypis należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2010-2011 dokonywany był na podstawie dowodów wpłaty opłat na rachunek bankowy urzędu. Dokonywanie przypisu na podstawie dowodu wpłaty spowodowane było tym, iż nie istnieje inny dowód księgowy dla określenia wysokości przypisu. Oświadczenie przedsiębiorcy o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim nie stanowi bowiem dowodu księgowego w aspekcie art. 20 uor. Z obowiązku zapłaty należności wskazanej w oświadczeniu nie wynika jeszcze, że przedsiębiorca ten obowiązek wykona i w/w dochody wpłyną na rachunek urzędu.*”

Kwota wskazana w oświadczeniu nie jest kwotą ostateczną ponieważ zgodnie z art. 11 ust. 8 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, - w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty o których mowa dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia. Tak więc w przypadku wygaśnięcia zezwolenia opłata obliczona jest w trakcie roku, zaś na początek roku nie znana jest jej wysokość ostateczna.

Na podstawie w/w przepisów nie można uznać oświadczenia przedsiębiorcy za dowód księgowy stanowiący podstawę do dokonania przypisu należności w księgach rachunkowych.

Moim zdaniem dowodem księgowym na podstawie którego należy dokonywać przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń jest dowód wpłaty dokonanej przez przedsiębiorcę na rachunek urzędu.

Potwierdzeniem tego stanowiska jest również uzyskana przez Gminę i Miasto Czerwionka-Leszczyny Indywidualna Interpretacja Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach (IBPP1/443-1499/11/MS). Od momentu uzyskania w/w interpretacji tj od stycznia 2012 r., przypis opłaty dokonywany jest na podstawie faktur VAT. Interpretacja ta (stanowiąca również źródło prawa), wskazuje iż w/w opłata podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, co skutkuje koniecznością wystawiania faktur VAT dla każdego podmiotu od którego Gmina pobierze przedmiotową opłatę. Zaś zgodnie z § 10 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług, pracownik merytoryczny wystawiał faktury dokumentujące dokonane wpłaty w terminie do 7 dni od dnia otrzymania części lub całości należności. Wystawione faktury VAT jako dowody księgowe spełniające wymogi (w przeciwieństwie do oświadczenia przedsiębiorcy) wskazane w art. 21 uor, stanowiły podstawę do dokonania przypisu należności omawianej opłaty. Identyczny sposób dokonywania przypisu tzn. na podstawie wystawionych faktur VAT dotyczy również innych czynności dokonywanych przez Gminę, a podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT np. usług najmu, dzierżawy czy sprzedaży”.

- Skutkiem przyjęcia zasady wystawiania faktur po dokonaniu wpłaty na rachunek bankowy Urzędu Gminy i Miasta, w przypadku braku uiszczenia wpłaty jednej z rat przez przedsiębiorcę, na koncie 221 – „Należność z tytułu dochodów budżetowych” brak było uwidocznienia powstałej należności, tym samym również w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych nie wykazywano stanu należności z ww. tytułu na koniec okresu sprawozdawczego. Powyższe potwierdzono na podstawie dokumentacji prowadzonej dla przedsiębiorcy, któremu wydano zezwolenie nr I/575/A/17/2010 z dnia 27 września 2010 r. oraz zezwolenie nr I/575/C/2/2011 z dnia 7 stycznia 2011 r. Następnie na wniosek przedsiębiorcy z dnia 27 września 2012 r. wydano Decyzję (pismo nr RGIM.7340.25.A.2012) z dnia 28 września 2012 r. stwierdzającą wygaśnięcie z dniem 30 września 2012 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W związku z powyższym dokonano przeliczenia wysokości III raty ww. opłaty za okres od 1 do 30 września 2012 r. i pismem z dnia 28 września 2012 r. wezwano przedsiębiorcę do zapłaty kwoty 218,75 zł. Wskazana kwota została wpłacona przelewem z dnia 4 października 2012 r.

[Handwritten signatures and initials]

(wyciąg bankowy nr 198 z dnia 5 października 2012 r.). Po zaksięgowaniu dokonanej wpłaty została wystawiona faktura VAT nr 450/2012/ALK z dnia 12 października 2012 r., jako datę sprzedaży wskazano 5 października 2012 r. Na dzień 30 września 2012 r. należność w kwocie 218,75 zł nie została ujęta na koncie 221, a tym samym nie została wykazana w sprawozdaniu Rb-27 S za okres od 1 stycznia do 30 września 2012 r.

Inspektor Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta sporządził wyliczenia na potrzeby kontroli, z których wynika, że na dzień 30 września 2012 r. łączna wysokość należności z tytułu braku wniesienia raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do dnia wydania decyzji wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła 2.489,24 zł.

Zgodnie z art. 20 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

W związku z powyższym pobrano pisemne wyjaśnienia od Naczelnika i Inspektora Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta oraz od Głównego Księgowego w zakresie przekazywania informacji lub występowania o informację o wysokości naliczonych przedsiębiorcom należności pozostających do zapłaty w związku z wydaniem decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia. W tożsamej odpowiedzi Naczelnika oraz Inspektora czytamy: „(...) *informacja o wysokości naliczonych przedsiębiorcom należności pozostających do zapłaty w związku z wydaniem decyzji stwierdzających wygaśnięcie nie była przekazywana do Referatu Księgowości tut. Urzędu. Natomiast w odpowiedzi na pismo Wydziału Finansowo-Budżetowego z dnia 01.03.2013 r. przekazana została informacja dotycząca łącznej należności z tytułu wydanych zezwoleń za rok 2012*”. Natomiast w wyjaśnieniach Głównego Księgowego czytamy: „*Referat Księgowości nie otrzymał informacji o wysokości naliczonych przedsiębiorcom należności pozostających do zapłaty w związku z wydaniem decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia. Referat Księgowości w latach 2010-2011 przekazywał do wydziału merytorycznego informacje w formie wydruków księgowych potwierdzających poszczególne kwoty wpłat przedsiębiorców w przypadających terminach rat. W wydziale merytorycznym dokonywana była szczegółowa analiza dokonanych wpłat w celu poprawnego wydawania zaświadczeń dla przedsiębiorców.*

Podczas prac związanych z weryfikacją sald księgowych należności na 31.12.2012 r. wystosowałam pismo do Naczelnika Wydziału Rozwoju z prośbą o informację w sprawie

Handwritten signatures and initials:
Wojciech
K...
A...

kwoty zbiorczej przypisu należności z tytułu wpłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2012 r. (kserokopie pism w załączeniu). Kwota należna wskazana przez wydział merytoryczny jest zgodna z ewidencją księgową.

Ponadto informuję, iż kwestia przekazywania do Wydziału Finansowo-Budżetowego wszelkich dokumentów potwierdzających dokonanie w urzędzie operacji gospodarczych zarówno jako należności jak i zobowiązań uregulowane zostało w obowiązujących w urzędzie „Procedurach Kontroli Finansowej”. Procedury kontroli dotyczące wystawianych faktur reguluje rozdział VI i rozdział IX, zaś pozostałych należności rozdział XI § 32 pkt 10-13 (...). Oświadczenie o zapoznaniu z w/w procedurami znajduje się w teczkach osobowych pracowników administracyjnych urzędu”.

Do powyższych wyjaśnień załączono kserokopię przywołanego w wyjaśnieniach pisma nr FN.3251.2.1.2013 r. z dnia 1 marca 2013 r., którym zwrócono się do Naczelnika Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta o informację w sprawie kwoty zbiorczej przypisu należności z tytułu wpłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2012 r. (w związku z przeprowadzeniem weryfikacji sald księgowych należności). W odpowiedzi na wskazane pismo Wydział Rozwoju Gminy i Miasta poinformował o wysokości należności w 2012 r. na podstawie złożonych oświadczeń – 731.703,63 zł, w związku z wydanymi decyzjami o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych kwota należności wynosiła 703.697,03 zł (różnica 28.006,60 zł).

Jednocześnie przedłożono kserokopię Zarządzenia Nr 177/10 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny wraz z wyciągiem stron nr 27-29, 31-32.

Z procedur wynika, że stosownie do postanowień rozdziału VI § 27 ust. 1 dokumentami stanowiącymi podstawę zaewidencjonowania sprzedaży jest m.in. faktura VAT. Natomiast w rozdziale XI § 32 ust. 10 wskazano: „pracownicy merytorycznie odpowiedzialni są zobowiązani do przekazywania do wydziału FB wszelkich dokumentów potwierdzających dokonanie innych operacji gospodarczych (np. decyzji, umów, zarządzeń, uchwał, porozumień) nie wymienionych w niniejszym zarządzeniu w terminie 3 dni od daty podpisania lub wpłynięcia do urzędu danego dokumentu. Powyższe dotyczy zarówno dokumentów powodujących powstawanie wierzytelności (należności) jak i zobowiązań. W przypadku przekazywania dokumentów do wydziału FB konieczne jest zamieszczenie na tym dokumencie potwierdzenia odbioru dokumentu wraz z datą przez pracownika wydziału FB”. W ust. 11 ww. § 32 zapisano: „odpowiedzialność za nieterminową realizację

[Handwritten signatures and initials]

zobowiązań, dochodzenia wierzytelności, ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, wynikających z dokumentów wymienionych w ust. 10 ponosi osoba, która dopuściła się zwłoki w przekazaniu dokumentu do dalszej realizacji”.

• Na podstawie rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2009-2012 oraz zestawienia dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii sporządzonego przez p. Zbigniewa Wojtyło - Skarbnika Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, nie zawsze zrealizowane w danym roku dochody z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych były w pełni wykorzystane na wydatki gminnych programów:

2009 r.

Dochody dział 756, rozdział 75618, § 0480 z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły: Plan 565.000,00 zł, wykonano 536.668,28 zł

Wydatki (alkohol) wyniosły: Plan 606.103,66 zł, wykonano 540.747,27 zł

Wydatki (narkomania) wyniosły: Plan 12.000,00 zł, wykonano 8.535,89 zł

Planowane wydatki ww. programach w stosunku do planowanych dochodów były wyższe o kwotę 53.103,66 zł. Natomiast wykorzystana kwota w stosunku do wykonanych wydatków i zrealizowanych dochodów była wyższa i wyniosła 12.614,88 zł.

2010 r.

Dochody dział 756, rozdział 75618, § 0480 z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły: Plan 652.000,00 zł, wykonano 654.465,52 zł

Wydatki (alkohol) wyniosły: Plan 642.000,00 zł, wykonano 570.159,99 zł

Wydatki (narkomania) wyniosły: Plan 10.000,00 zł, wykonano 7.370,27 zł

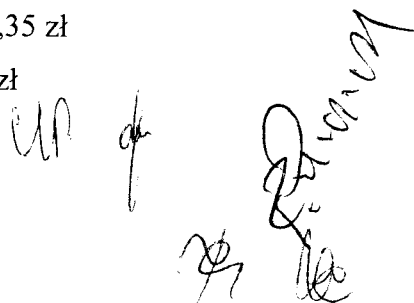
Kwota planowanych wydatków ww. programach była równa w stosunku do planowanych dochodów. Natomiast niewykorzystana kwota w stosunku do wykonanych wydatków i zrealizowanych dochodów wyniosła 76.935,26 zł.

2011 r.

Dochody dział 756, rozdział 75618, § 0480 z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły: Plan 697.000,00 zł, wykonano 695.857,83 zł

Wydatki (alkohol) wyniosły: Plan 690.000,00 zł, wykonano 665.755,35 zł

Wydatki (narkomania) wyniosły: Plan 7.000 zł, wykonano 6.924,43 zł

Kwota planowanych wydatków ww. programów była równa w stosunku do planowanych dochodów. Natomiast niewykorzystana kwota w stosunku do wykonanych wydatków i zrealizowanych dochodów wyniosła 23.178,05 zł

2012 r.

Dochody dział 756, rozdział 75618, § 0480 z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły: Plan 705.000,00 zł, wykonano 704.747,03 zł

Wydatki (alkohol) wyniosły: Plan 723.698,05 zł, wykonano 672.342,45 zł

Wydatki (narkomania) wyniosły: Plan 5.000,00 zł, wykonano 4.613,78 zł

Planowane wydatki ww. programów w stosunku do planowanych dochodów były wyższe o kwotę 23.698,05 zł, czyli uwzględniały kwotę 23.178,05 zł niewykorzystaną na ww. programy w 2011 r. Natomiast niewykorzystana kwota w stosunku do wykonanych wydatków i zrealizowanych dochodów wynosiła 27.790,80 zł.

styczeń-marzec 2013 r.

Dochody dział 756, rozdział 75618, § 0480 z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły: Plan 720.000,00 zł, wykonano 300.804,83 zł

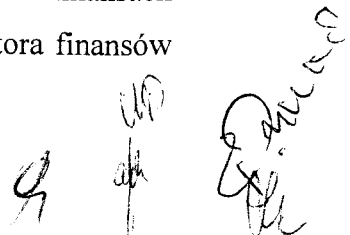
Wydatki (alkohol) wyniosły: Plan 766.488,85 zł, wykonano 0,00 zł

Wydatki (narkomania) wyniosły: Plan 5.000,00 zł, wykonano 196.552,48 zł

Planowane wydatki ww. programów były wyższe w stosunku do planowanych dochodów o kwotę 51.488,85 zł i uwzględniono kwotę niewykorzystaną w roku 2012.

Z powyższych zestawień kwot dochodów uzyskanych z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków poniesionych na zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2009 r. i 2012 r. wynika, że dochowano uregulowań zawartych w art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), które stanowią iż dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałaniu narkomanii, nie mogą być przeznaczone na inne cele. Natomiast w 2010 r. pozostała niewykorzystana przez ww. programy kwota 76.935,26 zł, której nie uwzględniono w planowanych wydatkach 2011 r. ww. gminnych programów, czyli środki te pozostały w budżecie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny.

Zgodnie z przepisem art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), kierownik jednostki sektora finansów

publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki. W związku z powyższym zwrócono się do p. Wiesława Janiszewskiego – Burmistrza Gminy i Miasta o pisemne wyjaśnienie. W odpowiedzi czytamy, że: „W latach 2010-2012 wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii planowane były na poziomie równym lub wyższym niż dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 157, poz. 1240 z późniejszymi zmianami) kwoty te w przypadku dochodów stanowiły prognozę wielkości, natomiast kwoty wydatków – nieprzekraczalny limit, w praktyce wykonanie wydatków w 100% jest niemożliwe.

Środki stanowiące różnicę pomiędzy uzyskanymi dochodami z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatkami poniesionymi w związku z realizacją gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomani przeznaczane są zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) na realizację zadań wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy w latach następnych (ustawodawca nie wskazuje terminu wykorzystania tych środków), o czym świadczą zapisy w uchwałach budżetowych”.

Tożsame wyjaśnienia w tym zakresie złożył p. Zbigniew Wojtyło – Skarbnik Gminy i Miasta, do którego zgodnie z zakresem kompetencji i działania Skarbnika Gminy i Miasta, które określono w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy i Miasta należy: przygotowanie projektu budżetu Gminy oraz realizacja budżetu.

Pytania wraz z wyjaśnieniem stanowią załącznik Nr 1 do niniejszego protokołu.

Wykaz akt kontroli Nr AK/6100/7/13/III.1.2.1 stanowi załącznik Nr 2 do protokołu kontroli.

1.2.2. Dochody z tytułu nałożonych mandatów karnych przez Straż Miejską w wyniku wykorzystania urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości.

Kontrolą objęto: prawidłowość dokonywania wydatków związanych z wydzierżawieniem urządzeń samoczynnie rejestrujących pomiar prędkości (fotoradar), prawidłowość ewidencji dochodów z tytułu nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym i ściąganie grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Straż Miejską w Czerwionce-Leszczynach utworzono na podstawie Zarządzenia Nr 1/92 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyna z dnia 6 stycznia 1992 r. jako jednostkę

Handwritten signature and initials:
G 4 110 2011/11/11

organizacyjną Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny z siedzibą w Urzędzie Gminy i Miasta w Czerwionce-Leszczynach.

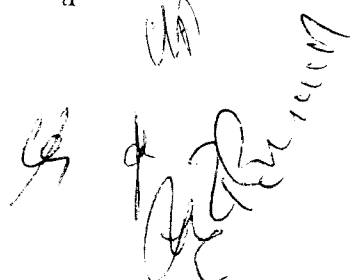
Zarządzeniem Nr 74/10 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny z dnia 14 kwietnia 2010 r. wprowadzono Regulamin Straży Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach.

Na dzień kontroli w Straży Miejskiej zatrudnionych było 5 pracowników w tym: Komendant Straży Miejskiej, dwóch starszych strażników oraz dwóch inspektorów. Komendant Straży Miejskiej zatrudniony został na podstawie umowy o pracę z dnia 15 kwietnia 1992 r. na stanowisko – strażnika Straży Miejskiej, z dniem 1 czerwca 2008 r. został mianowany na stanowisko Komendanta.

Burmistrz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny upoważnił Komendanta Straży Miejskiej do nakładania mandatów karnych oraz kontroli ruchu drogowego.

W okresie objętym kontrolą dokonywano pomiarów prędkości przez urządzenie samoczynnie rejestrujące przekroczenie prędkości w latach 2009-2010, natomiast od 2011 r. do nadal nie dokonywano pomiaru prędkości przy pomocy ww. urządzenia.

Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, na podstawie upoważnienia Wojewody Śląskiego (nr 194/10 i nr 195/10 z dnia 7 października 2010 r.), przeprowadzili kontrolę doraźną prawidłowości nakładania przez strażników grzywien w postępowaniu mandatowym oraz przeprowadzenia czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżenia przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych, a także poprawność prowadzenia ewidencji wyposażenia i wyników działań straży – w związku z wykorzystaniem przez strażników urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego. Kontrola objęła okres od 1 stycznia 2010 r. do chwili rozpoczęcia kontroli. Kontrolujący ustalili, że wszystkie wnioski o ukaranie sporządzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach, objęte kontrolą, zostały przekazane terminowo (przed upływem karalności wykroczenia) do Sądu Rejonowego w Rybniku, a Sąd bez konieczności uzupełnienia mandatów w tych sprawach wydał wyroki skazujące. Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół nr ZK/III/0934/3/10 z dnia 5 listopada 2010 r., który następnie został podpisany przez p. Wiesława Janiszewskiego – Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny. W trakcie kontroli nie ujawniono nieprawidłowości, wobec czego w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Śląskiego (ZK/III/0934/3/10 „RZ” z dnia 3 grudnia 2010 r.) odstąpiono od sformułowania zaleceń.

W trakcie kontroli poddano analizie sposób wynagradzania Dzierżawcy z tytułu dzierżawy urządzenia samoczynnie rejestrującego przekroczenie prędkości pojazdów. W latach 2009-2013 zawarto dwie umowy dzierżawy ww. urządzenia.

W dniu 8 kwietnia 2009 r. Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny zawarła umowę nr 04/SM/2009 z firmą P.W.RAMEB Sp. j. na dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego przekroczenie prędkości pojazdów wraz z wyposażeniem oraz oprogramowaniem. Umowę zawarto na czas oznaczony 5 miesięcy tj. od 8 kwietnia do 31 lipca 2009 r. oraz od 1 września 2009 r. do 8 października 2009 r., z wyłączeniem miesiąca sierpień 2009 r. Zgodnie z ww. umową dzierżawca miał zapłacić wydzierżawiającemu czynsz dzierżawny w wysokości 13.200,00 zł brutto na podstawie wystawianych co miesiąc faktur VAT.

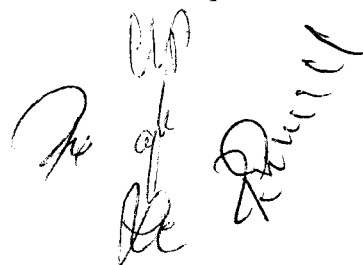
W dniu 19 kwietnia 2010 r. Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny zawarła umowę nr 04/MS/2010 z firmą P.W.RAMEB Sp. j. na dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego przekroczenie prędkości pojazdów wraz z wyposażeniem oraz oprogramowaniem. Umowę zawarto na czas oznaczony 5 miesięcy tj. od 19 kwietnia 2010 r. do 30 czerwca 2010 r. oraz od 2 sierpnia 2010 r. do 20 października 2010 r., z wyłączeniem miesiąca lipiec 2010 r. Zgodnie z ww. umową dzierżawca miał zapłacić wydzierżawiającemu czynsz dzierżawny w wysokości 13.200,00 zł brutto na podstawie wystawianych co miesiąc faktur VAT.

Ww. umowy w imieniu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny zawarł p. Wiesław Janiszewski – Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny. Kontrasygnaty umowy zawartej w 2009 r. dokonał p. Zbigniew Wojtyło – Skarbnik Gminy i Miasta. Kontrasygnaty umowy zawartej w 2010 r. dokonał Główny Księgowy Urzędu Gminy i Miasta, na podstawie udzielonego przez Skarbnika Gminy pisemnego upoważnienia.

Kontrolującym przedłożono do wglądu protokoły zdawczo-odbiorcze przekazania pojazdu wraz z fotoradarem.

Sprawdzono rozliczanie ww. umów na podstawie wystawionych przez kontrahenta faktur VAT. Ustalono, że płatności zobowiązań wynikających z wystawionych faktur VAT zostały dokonane w terminach i kwotach wynikających z ww. zawartych umów.

W sprawozdaniach Rb-27 S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2009-2012 wykazano wysokość osiągniętych dochodów z wystawionych mandatów karnych:
- 2009 r.: należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) wynosiły 269.161,20 zł, dochody wykonane wynosiły 218.662,11 zł, należności wymagalne 50.819,09 zł, nadpłata 320,00 zł;

- 2010 r.: należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) wynosiły: 244.438,09 zł, dochody wykonane wynosiły: 179.158,52 zł, należności wymagalne: 70.398,33 zł, nadpłata 5.118,33 zł;

- 2011 r. należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) wynosiły: 66.428,17 zł, dochody wykonane: 36.180,27 zł, należności wymagalne: 31.716,66 zł, nadpłata 1.468,76 zł,

- 2012 r. należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) wynosiły 30.277,29 zł, dochody wykonane 15.832,85 zł, należności wymagalne: 15.613,20 zł, nadpłata 1.168,76 zł.

Pozostałe na koniec ww. okresów nadpłaty z tytułu wpłaconych mandatów karnych (zaocznych) wynikały z braku wskazania przez osoby, którym nałożono mandaty, pomimo pisemnego wezwania, rachunku bankowego celem zwrotu środków pieniężnych.

Należności z tytułu wystawionych mandatów karnych były ujmowane w ewidencji księgowej na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 760 – „Pozostałe przychody operacyjne”, wg klasyfikacji budżetowej dział 754 – „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdział 75416 – „Straż gminna (miejska)”, § 0570 – „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”. Przypisu należności do 31 grudnia 2011 r. dokonywano na koniec okresu sprawozdawczego (miesiąca) na podstawie dowodu PK sporządzanego na podstawie mandatów karnych (w postaci druków ścisłego zarachowania). Od 2012 r. przypis był dokonywany wg podmiotów w dacie wystawienia mandatu karnego.

Szczegółowej kontroli poddano zwrot mandatów karnych zaocznych w 2011 r. Kontrolę przeprowadzono na podstawie: ewidencji analitycznej do konta 221 wg klasyfikacji budżetowej 754/75416/0570, dowodów źródłowych oraz przelewów środków pieniężnych. Ustalono, iż zwroty wpłaconych mandatów karnych zaocznych następowały w sytuacji uiszczenia mandatu karnego po upływie ustawowego terminu 7 dni od daty jego wystawienia, czyli w przypadkach kiedy Straż Miejska kierowała na sprawcę wykroczenia wnioski o ukaranie do sądu. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków przypisania ich na dochody własne.

Podejmowanie czynności windykacyjnych w przypadkach niewpłacenia należności z tytułu mandatu karnego, sprawdzono na przykładzie 14 losowo wybranych zaległości powstałych w latach 2009-2012. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w każdym wypadku wystawiano bieżąco upomnienia, w przypadku braku wpłaty kierowano tytuły o skierowaniu do egzekucji lub celem przymusowego ściągnięcia należności. W trzech przypadkach Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku wydał Postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na brak wymagalności grzywny w związku

[Handwritten signatures and initials]

z upływem trzech lat od daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia. W jednym przypadku Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku wydał Postanowienie o umorzeniu z uwagi na bezskuteczność egzekucji. W trzech przypadkach należność została ściągnięta w wyniku działań Komornika Sądowego. W trzech przypadkach ukarani mandatem karnym dokonali wpłaty. W pozostałych przypadkach po mimo wystawienia upomnień oraz tytułów wykonawczych nie dokonano do dnia 25 kwietnia 2013 r. wpłat.

Wykaz akt kontroli Nr AK/6100/7/13/III.1.2.2 stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu kontroli.

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

2.1. Wydatki bieżące

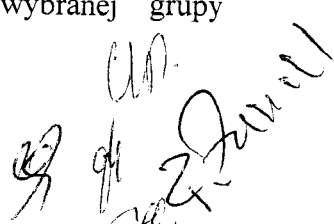
2.1.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń w latach 2010- 2012

W toku kontroli sprawdzono poprawność stosowania kategorii zaszeregowania 10-u pracowników Urzędu Gminy i Miasta, porównując stosowane stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego do obowiązujących przepisów prawa i regulaminu wynagradzania oraz terminowość dokonywania wypłat wynagrodzenia.

Kontrolę przeprowadzono na próbie 10-u pracowników pełniących funkcję: Burmistrza, Zastępcy Burmistrza, Naczelnika – Pełnomocnika ds. Planowania, Rozwoju i Gospodarki, Rzecznika Prasowego, Sekretarza, Skarbnika, Głównej Księgowej Urzędu Gminy i Miasta, Naczelnika Wydziału Rozwoju Gminy i Miasta, 2 wybranych inspektorów: Wydziału Zamówień Publicznych oraz Wydziału Finansowo – Budżetowego. Sprawdzono również prawidłowość ustalenia i wypłaty nagród jubileuszowych ww. pracowników, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop, odprawy emerytalnej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących dokumentów:

- Zarządzenia Nr 153/2009 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny z dnia 15 czerwca 2009 r., w sprawie ustalenia i wprowadzenia Regulaminu wynagradzania dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny wraz z zarządzeniami zmieniającymi, tj.: Nr 68/11 z dnia 15 marca 2011 r., Nr 35/13 z dnia 21 stycznia 2013 r.,
- regulaminu pracy (tekst ujednolicony z dnia 12 lipca 2011 r.),
- dokumentacji stanowiącej podstawę wypłaty wynagrodzeń (uchwał Rady Miejskiej w sprawie: wynagrodzenia Burmistrza Gminy i Miasta, umów i angaży pracowników oraz pism zmieniających warunki płacowe, pism przyznających nagrody jubileuszowe oraz nagrody) w latach wymienionych przy kartach wynagrodzeń, wybranej grupy pracowników,

- list płac w szczególności za miesiące: XII/2010, I/2011, VI/2011, IX/2011, III /2012, XII/2012, I/2013 oraz kart wynagrodzeń za okres styczeń 2010 r. - marzec 2013 r., wybranej grupy pracowników,
- ewidencji analitycznej kont: 225, 229, 231 oraz przelewów składek ZUS i składek na PFRON, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres I/2009 – XII/2011, a w szczególności miesiące: XII/2010, I/2011, VI/2011, IX/2011, III/2012, XII/2012, I/2013.

Kontroli dokonano w oparciu o następujące przepisy:

- ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze późn. zm.).

Ustalono, że:

1.) Przelewy składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu ubezpieczenia społecznego, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na PFRON oraz na rzecz Urzędu Skarbowego z tytułu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych ww. okresach, były dokonywane z zachowaniem terminów wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

2.) Wysokość wynagrodzenia Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka–Leszczyny w ww. okresie kontroli zostało ustalone Uchwałami Rady Miejskiej w Czerwionce–Leszczyny: Nr XIX/196/08 z dnia 25 stycznia 2008 r., Nr IV/44/10 z dnia 30 grudnia 2010 r., Nr XXIII/253/12 z dnia 29 czerwca 2012 r..

Wysokość tego wynagrodzenia w kontrolowanym okresie była zgodna z treścią art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych.

3.) Przysługującą Skarbnikowi Gminy i Miasta nagrodę jubileuszową z tytułu 20 lat pracy, do której nabył prawo z dniem 11 sierpnia 2010 r. wypłacono dopiero w dniu 6 września 2010 r. tj. 25 dni po nabyciu prawa do niej. Zgodnie z §8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), pracownik samorządowy nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody i którą wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody.

Ponadto wypłacona nagroda jubileuszowa została zaniżona o kwotę 39,00 zł, gdyż zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r., podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące

[Handwritten signatures and initials]

pracownikowi samorządowemu w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty. Kontrolujący ustnie zwrócił uwagę na powyższe Inspektorowi w Referacie Księgowości, uzyskując ustną odpowiedź iż nie wiedział on o zmianie wynagrodzenia. Zmiana wynagrodzenia z dniem 1 września 2010 r. przysługującego Skarbnikowi Gminy i Miasta, była następstwem wzrostu o 1% dodatku stażowego, w myśl § 7 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r.

W związku z powyższym zwrócono się do Inspektora w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny o uzupełnienie przygotowanego wcześniej „Wykazu pracowników, którym wypłacono nagrodę jubileuszową w latach 2009 – 2013” o terminy, w których wyszczególnieni w wykazie pracownicy (w okresie: 2010 r. – 2013r.) nabyli prawo do nagród jubileuszowych oraz nastąpiła wypłata nagrody jubileuszowej pracownikowi.

Analiza ww. wykazu wskazała na występowanie jeszcze innych przypadków, w których termin wypłaty nagrody jubileuszowej nie został dochowany. Pomimo, że termin „niezwłocznie” oznacza termin realny, mający na względzie okoliczności danego miejsca i czasu, założono przy analizie, że termin ten dotyczy 3 dni roboczych. Uznano, że termin ten został przekroczony: - w 2010 r. – w 13-u przypadkach (na 23 wypłacone nagrody),
- w 2011 r. – w 5-u przypadkach (na 11 wypłaconych nagród),
- w 2012 r. – w 6-u przypadkach (na 11 wypłaconych nagród).

Zwrócono się o pisemne wyjaśnienie do Inspektora w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Gminy i Miasta, czy obowiązywały wewnętrzne uregulowania w sprawie ustalania prawa do wypłaty nagród jubileuszowych i terminów ich wypłat, które uszczegółowiłyby powszechnie obowiązujące uregulowania w tym zakresie. W przypadku braku takich uregulowań, wniesiono o wskazanie jaka w tym zakresie obowiązywała praktyka. W wyjaśnieniu czytamy: (...) „Do końca 2010 r. w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny nagrody jubileuszowe były wypłacane na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez pracownika, zgodnie z przyjętą praktyką zwyczajową. Od 2011r. zrezygnowano od składania wniosku o nagrodę jubileuszową przez samego zainteresowanego pracownika. Wykaz okresów zatrudnienia stanowiących podstawę do obliczenia wysokości przysługującej nagrody jubileuszowej jest sporządzany przeze mnie (zgodnie z zapisem w obowiązującym zakresie czynności „...prowadzenie spraw osobowych pracowników Urzędu...”), następnie opiniowany przez prawnika. Po uzyskaniu pisemnej opinii Burmistrz podejmuje decyzję o wypłaceniu nagrody jubileuszowej, która jest kierowana do Wydziału Finansowo-Budżetowego (płace)”

